

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztői iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvétel és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kadics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi június 10-én.

23. szám.

Versecz 1894. június 7-én.

Az «E. M. K. E.» a hazai közművelődési egyesületek e hatalmas vezére ez idén az ősrégi Tordán tartotta meg közgyűlését s bontotta ki zászlaját hogy hirdesse a cselekvésre serkentő önbizalom lelkesítő szövegét, s igehirdetője legyen saját népe és tulajdon felekezete körében a magyar nemzetiség evangéliumának. Annak az evangéliumnak, melynek minden egyes lapját egy munkás és hazaszerető nemzet legnagyobbjai írták tele nagy tetteikkel s pecsételték meg arcuk gyöngyöző verejtékével s pataként omló vörök esőppjei hullatásával.

Az Emke e közgyűlésének az adott különösebb súlyt és jelentőséget, hogy össze volt kötve a régibb magyar irodalom egy jelesének, a magyar regényirodalom megteremtőjének megünneplésével. E közgyűlésen tették le a magyar társadalomnak köszörűjét báró Jósika sírjára. Nemesak jogot adott erre az Emke-nek, de kötelességévé is tette neki az a körülmény, hogy abban az időben Jósika egyedül vívta meg azt a küzdelmet, melynek ma egyik legelső harcosa az Emke.

Jósikának abban az időben a magyar intelligenciát kellett tollával visszahódítani

a magyarság számára. Az Emke-nek pedig az ország keleti részében az idegen elemek tömegei közé ékelt magyar népet kell a magyar művelődés eszközeivel a magyarságnak megtartani s nemzeti érzésökben megerősíteni.

Ebben áll a kettejük munkássága között való hasonlóság. Jósika sem akart idegen nemzetektől hiányt toborzani a magyarságnak, csak saját felekezetében volt igehirdetője a nemzetiség evangéliumának. Az Emke is ezt teszi, meg is lesz a maga létjogosultsága. Csak akkor válnék fölöslegessé, sőt több: egyenesen veszedelmessé a magyar nemzeti érdekekre, ha idegenben akarná a mi nemzetiségünk evangéliumát hirdetni s ha másoknál azt támadná meg, a mit nálunk szentség gyanánt tisztelendőnek hirdet: a nemzetiséget.

Ezt az egyesületet az ellenfél rágalmazza, midőn azt hirdeti róla, hogy célja másajku honfitársainkat nemzetiségüktől megfosztani.

Az «E. E. K. E.» eddig végzett munkájából felelőtjük a következő adatokat:

Az egyesület, tekintettel földadatának állandóságára és realitására, akciójában mindig csak a kész vagyoni jövedelmére támaszkodik. Ellenben minden egyéb folyó bevételt elébb tőkésít és ezzel veti meg a

további cselekvésnek alapját. Az egyesület cselekvő vagyona folyó évi január 1-én 1,002.794 frt 33 kr. volt. Ez alapvagyoni folyó évi jövedelme a költségvetés előirányzata szerint 54.279 frt 40 kr. Ennyi tehát a mit az Emke a folyó évben földadatára, a közművelődés, a magyar népnevelés terjesztésére közvetlenül fordíthat. Ehhez járul még a fiókválasztmányok jövedelmének 25%-ka, melyet az alapító tagsági díjak kivételével a központ jóváhagyásával szintén e célra használnak föl. Ez is egy pár ezer forint. Ide jönnek azok a bevételek és jövedelmek, melyeket a különböző intézmények és alkotások felügyelő bizottságai, gondnokságai a fiókkal egyetértőleg a saját céljaikra hoznak össze. Az ilyen közvetett segélyezésü összege az Emke-nek igen jelentékeny.

Az egyesület programjában az intézeti szakképzés másodsorban következő földadat, Az egyesület iparkodik mindenik esetben a fölkarolt intézményt, segélyezett intézetet nemzeti érdekekkel hozni kapcsolatba, és a támogatásba csak akkor megy bele, ha ily czímen indokolni tudja. Így létesülhetett, így áll fenn az Emke által, vagy élvezti az Emke segélyét, járadékát, támogatását 1 nagyszabású földművesiskola és 8 más szakiskola, 62 népiskola, felekezeti és önnálló,

Tárcza.

Éhes vagyok!!!

Irtá: Gérecz Karolus.

Fölségesen jóllaktam füstölt szalonnával, a mi legkedvencebb eledelem, temérdek okból. Méltóztassanak elhinni nem izlés hiánya ez.

Garçon vagyok. Vendéglőben kosztolgaok. S milyen vendéglőben. Egy fóka étvágyával rendelkezem, a melyik körül befagyott az egyetlen lék, a hol visszabujhatna, a pomtás sarki lazacokat fogdosgatni. Egy fóka kérem! S nem Tantalus, a ki csak szomjas volt! Azaz, hogy gyümölcsöt evett volna biz ő szegény, de hát ez előttem étel számba nem megy.

Igen, én ki merem mondani: „éhes vagyok.” Igen éhes vagyok Nagyságos Asszonyom, oly éhes, a milyen szomjas még nem voltam sohasem!

Nagyságos Asszonyom! minthogy kegyed az a francziskánus barát, a kinek ma minden suldó tényvaló fulbegyónja novellába oltott keserveit, nem átalom megvallani kegyednek, hogy éhes vagyok, voltam és leszek! Oh! csak a füstölt szalonna az, a mi mint a chloral az örülteket, irtóztató lázamat pillanatra lecsillapítja.

Mert Nagyságos Asszonyom! éhezni és éhezni közt különbség van! Ön Nagyságos

Asszonyom nem éhezik, mert három tál ételt saját maga főz a konyhában, ha vacsorára nem telik is. De ön sem Nagyságos Asszonyom! a ki esténként a déli babot, — s nem „déli babot”, nem, különösen a férje előtt nem — fölmelegíti. Sőt még ön sem Nagyságos Asszonyom, a ki rendszeresen minden estére bevásárolja a debreczenit a legközelebbi húsfüstöldében. Oh! mert a debreczeni, nekünk, magyaroknak épen olyan jó, mint akár a németnek a strassburgi, a csehnek a prágai, a francziának az arlesi, az angolnak a yorkshirei.

Önök nem éheznek s teljesen igazságtalanul szalad ki ajkaikon eme jelentéktelen röpke pár szó: „Éhes vagyok!” Hiszen ön már ekkor Nagyságos Asszonyom! ujjacskaival az almáriomban, valamelyik backhendivel megrakott, két virágú herendi porcellán tálban kotorász — mondhatnám fayence, sevresi vagy Fischer féle email tálakban, chinai genre képekkel — de ön ezt Nagyságos Asszonyom csak a salonban folakasztgatva tartogatja s nem az almáriomban mint valami Paribanu hercegasszony; igaz, hogy ön abban is szokott kotorászgatni, de csak azért, hogy a portól letörölje, mert ilyen drága jószágot Marisra nem bizhat, a kit különben sem bocsáthat be a kulcsal bezárt s futetlen salonba.

Pedig ez az ön büszkesége, ez a salon. Appartementjának többi része, ide értve a főkamrát és férje dolgozó szobáját, együtt véve

sem foglal el annyi tért, mint az ön salonja, a hová ön 8 perczre szokta, három fertály tizenkettőkor, vasárnaponként bevezetni ismerőseit s leányának folyton változó udvarlói.

Mert az ön leánya Nagyságos Asszonyom, rendesen szép! Ça fait envie, mondanám, ha tudnám, hogy legalább staffirungja van.

Pedig ezt habos kávé, és hasított kifikkal pótolni Guy, Gaston és Gontran fin de siecle vén gyerekek előtt, nagyon bajos, mert ők is jobban szeretik a füstölt szalonnát, mint a paradicsomi almának a csutkáját, melyet cserébe az Ádám apánk büne óta, a nők még most is osztogatnak férjeiknek, már előre leszedve a húsos partitúrákat róla.

Mondom Nagyságos Asszonyom, ön azért nem éhes, sem a hozzátartozói. Önök beérik almával is; s azt kapnak önök a Duna parton.

De én éhes vagyok? Mert a hol én lakom, ott nem folyik a Duna s így sem almát sem lazacot nem kaphatok, mint garçon fóka.

Én éhezem egy 30 ezer lakosú város kellő közepében, a hol az önök classisában levő Nagyságos Asszonyok már vacsorára is külön főznek.

De hát igazán, vallják meg, van-e valami borzasztóbb mint egy intelligens embernek, a ki sárga sandalt és fekete inggombokat visel, frissen borotvált arczzal, éhen elpusztúlni, a házas emberek fekete kávézó oceanja közepett.

Savanyú ábrázattal bemenni egy vendég-

22 óvó és gyermek-menedékhely, mind Emke-alkotás, 3 emberbaráti és rokon intézmény, 15 lelkesi segély, 49 rendszeresen szervezett népkönyvtár és 26 daloskör.

A gróf Kun Kocsard-féle algyógyi székely földművesiskola, 25 ösztöndíjas tanulót teljesen ellátott, mint tiszta jövedelmét 4925 ft 49 krt befektetett. A vagyon érték az 1893. év december végén 87.865 forint 91 kr volt. A birtok jövedelmében ez évre 17.599 ft van előirányozva.

Elhatározta az egyesület, hogy a millenniumra alapos forrásmunkát irat Erdély nemzeti fejlődéséről a legrégebb időkig visszamenőleg. A felnőttek számára olvasókönyvet, az erdélyi részéről vaskos kalauzt, a hazafiatlan faliképek ellensúlyozására kerettel ellátott olcsó történelmi képeket és daloskönyvet adnak ki. Sikerral jártak el az iránt, hogy a katonai térképeken a helységek neveit hiteles közigazgatási használat szerint veszik föl.

Az Emke vagyona április 2-án 1.025.207 forint, vagyis kétmillióötvenezer négy-százötvenegy korona volt s azóta jelentékenyen szaporodott. Tekintélyes alapítványokat és nagyértékű végrendeleteket tettek újabban is számosan az egyesület javára.

A ki figyelemmel kísérte az Emke tízéves multját, tanuságot tehet arról, hogy ez idő alatt védelmi munkánál egyebet soha sem folytatott, hogy jelleme fajfentartó és konzervatív volt csupán. Hiányzott belőle

lőbe a hol a fölfortyanó kolbászlé s a palacsintasütőből kisistergő gőz, gastrikus rapsodiát declamálnak elhomályosodó szemeid előtt, úgy hogy mielőtt a pinczér megkérdezné tőled, mit akarsz, már az egész konyha költszet a ponyva irodalom niveaujára súlyodt le előtted, bármennyire lelkesülsz is az igazi beafstekék és rhamstekék nagyszerű epopéjáiért.

Mentség nincs sehol! Hiába még a Kék szarvasból a Vörös Ökörhöz, a Keletindia csapásokból a „Háromszáz vigécz“ című Grand Hotelbe.

Éhes voltál s éhes maradsz az emberi kor legvégső határáig, vagy legfeljebb kiimpározol a kucsebortól egy doboz sardiniát s örülsz ha életedet ily módon tengetheted.

Vagy ha már a csemege üzletek minden variációját végig etted, bevágsz egy darab szalonnát — a miért aztán mindenki kapásnak, parasztnak fog nevezni.

Revancheül meghihatód őket vacsorára a „Háromszáz vigéczhez“ s ezzel vérbosszút állottál.

Vagy betöltesz egy pohár bort magadba, a hozzá való szódát pedig a kiszáradt tintatartóba s azzal a keserűséggel, a mi ekkor a penárból folyik, levelet írsz a cousinedhez, a ki egy esernyő gyároshoz ment férjhez s meghivatod magad hozzá vacsorára.

Nem baj, ha hét napig maradsz is nála; ha ez alatt szakadni talál az eső, akkor sem fogsz megázni, de meg nem is igen fogsz elki-vánkozni onnét egyik Nagyságos tantidhoz sem, a kik különösen sétálni szeretnek veled.

Bocsásson meg Nagyságos Asszonyom! De az éhség látja a legborzasztóbb betegség; delirálók, vörös lángok cikláznak előttem, a hotel füstölgő petroleum lángjai, a hol már tízéve szenvedek éhség typhusban, a gyógyulás reménye nélkül; az előttem levő tálban a makaroni garnirung a közepében rejtőző mykroszkopikus filé láttára hajmeresztőleg borzad föl s miként óriáskigyók csapata, sziszegve rohan meg; már torkomat fojtogatja; kétségbeesetten hadonászok közöttük és villával. Hiú erőködés! Egyiket sem sikerül fölszurnom . . . Nagyságos Asszonyom! . . . Segítség! . . . inkább hívjon Ön meg vacsorára s elveszem a lányát, Rózit.

(Folytatása következik.)

minden agresszív vonás és minden ellenes indulat. A kultura apostola, a béke és a hazaszeretet igehirdetője volt. Kezében nem kardot tartott, hanem olajágat. Nem új sebeket ütött, hanem régi elmégesedett fekélyeket igyekezett a szeretet balzsamával meggyógyítani.

Ez egyesület a magyarságnak nemcsak legnagyobb közművelődési egyesülete, de egyúttal édes gyermeke, szemefényeképpen féltett drága kincse. A kik az ügyeit vezetik, egyúttal a magyar nemzet bizalmának letéteményesei is. — Érdemök e férfiaknak, hogy nem hallgatva sem a rágalom, sem a hszelgés szavára, a nyugodt lelkiismeret tiszta öntudatával és a világosan látott cél teljes ismeretével haladtak előre. Nem jutott soha eszükbe, hogy ligává alakuljanak kizárólagos politikai célok érdekében. Ezért nem lehet az Emkét és működését párhuzamba tenni semmiféle politikai célok szolgálatában álló ligával.

Az Emke zászlója a magyar művelődés, a magyar türelmesség és a hazafiság lobogója. Előhaladása az igazság, a humanizmus és a honszerelm diadalát jelenti. Legyen e zászló továbbra is hirdetője a művelődésnek, a békének és az igazi honszerelmeknek!

Napi hírek.

Halálozás Ripplinger Fülöp verseczi kereskedő és földbirtokos neje hosszas kinos szenvedés után élete 44-ik évében f. hó 4-én elhunyt. Béke poraira!

A versecz-lugos-marosvölgyi vasút elsőbb-ségi kötvényeiből Schönberg Adolf báró ferendiai nagybirtokos 30.000 ft értékűt jegyzett.

Főreáliskolánkban az évváró vizsgálatok következő sorrendben fognak megtartatni: Junius 21. Csütörtök. Hittani vizsgálatok.

Junius 22. Pénteken d. e. III. oszt. a nyelvek és történelem. VI. oszt. nyelvek (magyar, német, francia, latin és szerb.) VII. oszt. nyelvek. Délután. I. oszt. nyelvek és földrajz. V. oszt. nyelvek.

Junius 23. Szombaton szóbeli érettségi vizsgálatok.

Junius 25. Hétfőn d. e. II. oszt. nyelvek és földrajz. VII. oszt. számtan, mértan, történelem. Délután. IV. oszt. nyelvek és földrajz. VI. oszt. természetrajz és vegytan.

Junius 26. Kedd d. e. I. természetrajz, mértan. V. számtan, ábrázoló geometria és történelem. Délután. III. oszt. számtan, fizika és mértan. VII. oszt. természetrajz és fizika.

Junius 27. Szerda délelőtt II. oszt. számtan, természetrajz és geometria. IV. oszt. vegytan, ábrázoló mértan, számtan, könyvtel. Délután. VI. oszt. számtan, ábrázoló geometria, történelem. V. oszt. természetrajz és vegytan.

Junius 28. Csütörtök d. e. Tornaversenyek.

Junius 29. Pénteken d. e. 9 órakor Záróünnepély.

A vizsgálatok d. e. 8, — d. u. 2 órakor kezdetnek.

Koronázási ünnepély a főreáliskolában. Ő felsége a király megkoronáztatásának huszonhetedik évfordulója alkalmából, a mult pénteken délelőtt sikerült hazafias ünnepélyt rendezett a főreáliskola tanári testülete és ifjusága. A rom. kath. templomban tartott hálaadó isteni tisztelt után a fellobogozott főreáliskola nagytermében szép számú intelligens közönség gyűlt

össze. Az ünnepély a szózat eléneklésével és egy induló eljátszásával kezdődött; majd Buday József főreáliskolánk érdemekben megőszült igazgatója tartotta meg magvas s a koronázás jelentőségét magyarázó hosszabb emlékbeszédét mely után Miklóssy István VIII. o. t. Vörösmarty „A királyhoz“ című ódáját és Kiss László, VII. o. t. Vörösmarty Hymnuszát szavalták el. A Kölcei Hymnus eléneklése és a Rákoczy induló hangjai után a közönség meglegedetten távozott.

Vizsgálatok sorrendje az elemi népiskolákban. Hétfőn jun. 11-én d. e. I. a) oszt. tanító Stüber Antal, isk. sz. t. Seemayer Ferencz. I. b) oszt. tanító Bredurán Miklós, isk. sz. t. Greszler Gyula. II. a) oszt. tanító Wittmann J. isk. sz. t. Grünwald Gellért. II. b) oszt. tanító Schifnoszka M. isk. sz. t. Lederer János. Délután. III. b) oszt. tanító Michler Károly isk. sz. t. Adler M. IV. a) oszt. tanító Boiger K. isk. sz. t. Dr. Demetrovits. IV. b) oszt. tanító Milleker Bódog, isk. sz. t. Hemberger Bálint. V. és VI. oszt. tanító Burghardt Imre, isk. sz. tag Rottler Ferencz. Kedden jun. 12-én délelőtt III. a) oszt. tanító Fertig Károly, isk. sz. t. Braichler Nándor. III. c) oszt. tanító Watz Ferencz, isk. sz. t. Dr. A. Sidon. I. c) oszt. tanító Watz Nándor, isk. sz. t. Lederer János. II. c) oszt. tanító Schmitz V. isk. sz. tag Löffl F. — B) Leány-népiskola. Kedden jun. 12-én délután. I. a) oszt. tan. Róza t. nővér, isk. sz. tag Adler Miksa. I. b) oszt. tan. Stanisla t. nővér, isk. sz. tag Braichler Nándor. I. c) oszt. tanító Beierle J. k. a. isk. sz. tag Stürmer J. II. c) oszt. tanító Wettel Anna, k. a. isk. tag Grünwald Gellért. Szerdán jun. 13-án d. e. II. a) oszt. tan. Ernesztina t. nővér, isk. sz. t. Greszler Gyula. III. a) oszt. tan. Harlindis t. nővér, isk. sz. t. Lászlóffy László. III. b) oszt. tan. Eleonora t. nővér, isk. sz. t. Dr. Seemayer Károly. IV. a) oszt. tan. Cassina t. nővér, isk. sz. t. Braichler Nándor. Délután II. b) oszt. tan. Gregoria t. nővér, isk. sz. t. Rottler Ferencz. III. c) oszt. tan. Lydia t. nővér, isk. sz. t. Grünwald Gellért. IV. b) oszt. tan. Augustina t. nővér, isk. sz. t. Dr. A. Sidon. V. és VI. oszt. tan. Magdalena t. nővér, isk. sz. t. Dr. Lichtscheindl Ernő. — C) Leány-polgáriskola. jun. 14-én d. e. I. oszt. isk. sz. tag, Lászlóffy L. Délután II. oszt. isk. sz. tag, Hemberger Bálint. Pénteken jun. 15-én d. e. III. oszt. isk. sz. t. Dr. Lichtscheindl Ernő. Délután IV. oszt. isk. sz. t. Dr. Seemayer Károly. Szombaton jun. 16-án délelőtt, Te Deum és bizonyítványok kiosztása. A vizsgák d. e. 8 és d. u. 2 órakor kezdődnek.

Mayering Emma magán leánynevelő-és tanintézetében az évváró vizsgák f. hó 26, 27, és 28-án tartatnak meg a következő sorrendben: 26-án reggel 8—9 óráig vallásvizsga, 9—12-ig az elemi I-ső II. és III. osztály vizsgái minden tantárgyból. Délután a polgári I-ső II-ik II-ik és IV. osztály vizsgái és pedig 2—4-ig magyar nyelv és irodalom, 4—5-ig világtörténet és magyarok története, 5—6-ig szerb nyelv. 27-én folytatólag reggel 8—12-ig német nyelv, szám- és mértan és francia nyelv. Délután 1—6-ig földrajz, természetrajz, természettan és vegytan, egészség- és háztartástan. 28-án délelőtt 9—12 kézi munka és rajzkiallítás, délután 3 tól zene- és énekvizsga. Ezen vizsgákhoz a tisztelt szülők és tanügybarátok ez uton is tisztelettel meghívotnak.

Bortermelőink figyelmébe. Mézner földművelésügyi minisztériumi felügyelő, a jeles szakférfiu, ma vasárnap d. e. 10 órakor gyakorlati előadást fog tartani az úri utczai elemi népiskola épületében, mely alkalommal arra nézve ad utasításokat, mint kell a futóhomokban a szőlőtelepítést elkezdni és folytatni. Szőlőbirtokosaink figyelmét még egyszer felhívjuk a tanuságos előadásra.

Hangverseny és táncmulatság. Szávicz J. k. a. a kitűnő hírnek örvendő zene és énektanító f. hó 13-án hangversenyt rendez a városkerti vendéglő nagy termében.

Német múza. Braun Lobe Károly városunkban letelepedett német szini direktor az Alexandrovits (Glücksman) féle vendéglő kerti helyiségben nyári szinpadot állított fel s ugyan szervezett szintársulatával előadásokat kíván már a legközelebbi napokban tartani.

A délvidéki magyar színiszövetket társulata a mult napokban fejezte be előadásait Nagy-Kikindán, s onnan Nagy-Szt.-Miklósrá távozott. — Sajnálattal kell felemlitenünk hogy a tarsulat rokonszemes tagja Fejes Lidi k. a. kivált a tarsulatból, orvosai hónapokra terjedő időre eltiltották az énekléstől.

Karstenfelsi Pacor altábornagy honvéd kerületi parancsnok, a múlt napokban városunkban időzött és a verseczi 7-ik honvédegylet megvizsgálta.

Czitera hangverseny. Binder cziteratanító tanítványával a múlt szombaton sikerült hangversenyt rendezett a városi kertben, mely alkalommal a verseczi hölgyek közül közreműködtek: Braichler M. és Adel, Seidl Anna, Sturn Gizella, Persch Adel k. a. Az előadott darabok a közönségnek nagyon tetszettek, különösen a Braichler testvérek tünettek ki praeciz játékkal. Az előadást tánc követte.

A püspök balesete. Dessewffy Sándor megyés püspök Bega-Szent-Györgyről Tordára való kocszása alatt, bérmautja közben, sajnalatos baleset érte, melynek veszélyesebb következményei is lehettek volna. Fogata ugyanis felfordult és az esés közben lábát rándította. E baleset folytán a püspök bérmautját megszakítani volt kénytelen és még szombaton Németh József felszentelt püspök folytatta ezt helyette. A főpásztor az iszapfürdők használása végett Melenczére ment.

Tanítók és tanárok mint iskolalátogatók Sebésztha K. kir. tanfelügyelő, meggyőződést szerző a megyei népiskolák tananyagának feldolgozásáról, a rendes iskola látogatásokon kívül, a melyeket évközben tett, most a zárvizsgákra egyes községekbe kölcsönösen tanítókat küld ki, kik a tapasztalt eredményről neki referálni tartoznak. A mesziczi községi iskolához ily minőségben Perjéssy Lajos főreál. isk. tanárt küldte ki.

A „Délmagyarországi Tanító-egylet“ folyó évi július hó 9., 10. és 11. napjain Oraviczán (Krassó-Szörény megye) tartja XXIII. nagy- és közgyűlését. E közgyűlés előreláthatólag igen látogatott fog lenni, részint az érdekes tárgysorozatnál fogva, részint a szép vidék és tervezett kirándulások folytán. A gyűlést rendező helyi bizottság elkövet mindent, hogy a vendégek fogadása minél ünnepélyesebbé tétessék. Kirándulások: Marilla-fürdőbe és Anina-Steierlakra tervezetnek. Eddig a következő előadások vannak bejelentve: 1. Az iskola és a szociálizmus. 2. Az óvoda nagyfentossága és hivatása Délmagyarországon. 3. Az 1868. évi 38. t.-cz revíziója. 4. Magyar motívumok gyűjtése és alkalmazása a rajz- és női kézimunka oktatásánál.

Végzett joghallgatók jó állásokat kaphatnak Temes vármegyénél, hol ez idő szerint három, egyenként 600 frttal javadalmazott közigazgatási gyakornoki állás van üresedésben. A pályázati kérvények Dr. Molnár Viktor főispánnál mielőbb benyújtandók.

Szünidei rajtanfolyam A vallás és közokt. m. kir. miniszter az iparisiskolákban már alkalmazott vagy alkalmazandó rajtanítók kiképzését céljából a folyó tanévi nagy szünidőre 90 frtnyi államsegély élvezete mellett, két havi rajtanfolyamot szervezett. Ezen tanfolyam a budapesti áll. középiskolákban fog megtartani. Részt vehetnek polgári iskolai és közép tanodai rajtanárok, kik az egyes iparágak szerkezeti részzeit tanulmányozni akarják és oly népiskolai tanítók, kik a rendkívüli rajtanfolyamot az előző években jó sikerrel végezték. A felvétel iránti: szabályszerűen felszerelt kérvények f. hó 15-éig bezárólag a kir. tanfelügyelői hivatalhoz terjesztendők be.

Iskolai ünnepély. Mint tavaly, úgy az idén is kirándulás által fogják ünnepelni a községi polgári leányiskolában az iskolaév végét. A kirándulással összekötött iskolai ünnepély f. hó 23-án az Adler-féle jégpinczében fog megtartani, mire szülők és iskola barátok figyelmét felhívjuk.

Törvényhatósági közgyűlés. Versecz város törvényhatósága tegnap szombaton közgyűlést tartott R. Nikolics Sándor főispán őmltga elnöke alatt mely alkalommal elhatározta hogy a versecz-lugos-marosvölgyi vasút elsőbbségi kötvényeiből, a mennyiben a vasút vonal Maros Ilyeig építették — a már megszavazott 54.000 frt helyett 100.000 forint szavaz meg.

A nagy-szredistyei körjegyzői állás, melynek javadalmazása: 500 frt évi készpénzfizetés, 65 frt 60 kr. napidíj, 50 frt irodai és 8 forint 40 kr. világítási átalány és 34 köbméter tűzifa, lemondás folytán megüresedvén, f. 1894. évi június hó 27-én d. e. 9 órakor N.-Szredistye községházánál választás útján be fogóltetni. A szabályszerűen felszerelendő pályázati kérvényeket f. évi június hó 26-áig kell benyújtani. Csapó Géza, jár. főszolgabíró.

A „Magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete.“ Minden komolyan gondolkodó egyének törekvése oda irányul, hogy aggkorára nyugalmat és járadékot biztosítson magának úgy, hogy élete alkonyát gondtól menten tölthesse. Szem előtt kell tovább tartani, hogy hány embert ér munkásságának közepette baleset, mely megbénítja erejét s családjával együtt nyomorúságnak és inségnek teszi ki. Ezen tényezőket fontolóra véve alakították meg a „Magántisztviselők nyugdíjgyesületét.“ Jóllehet az alapszabályokat a miniszterium csak a folyó év április havában szentesítette, úgy, hogy az egyesület csak ez idő óta működhet szabadon és törvényes alapon, már szépen növekedett a tagok száma és szaporodik folyton, mi javarészt nemcsak a tagok dícséretre méltó ügybuzgóságának tulajdonítható, hanem azon körülménynek, hogy az egyesület módozata oly előnyös, mint egyetlen más intézeté sem. Nem szándékunk az előnyöket itt fejtegetni, kivülálgik az az alapszabályokból, melyeket az egyesület szívesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére. Az egyesület igazgatásában oly egyének osztozkodnak, kik közéletünkbe előkelő, befolyásos szerepet játszanak s akik meggyőződve arról, hogy milyen fontos tényező a „Magántisztviseli selőkországos nyugdíjgyesületé“ társadalmi életünkben, azt a jó ügyhöz méltó buzgósággal karolták fel. Az egyesület célja, miként már a címe is mutatja, az egész ország magántisztviselőinek illetve a kereskedelmi alkalmazottaknak módot nyújtani arra, hogy nyugdíjjal aggkorát biztosíthassa s ezért szükséges hogy ép úgy mint a fővárosban, a vidéki nagyobb városokban is választmányok alakuljanak oly hivatással, hogy a környékbeli magánhivatalnokokkal ismertessék a nyugdíjbiztosítási előnyeit és híreket illetve újabb tagokat szerezzenek. Az alapszabályok szerint 35—40 éves tagok csak az év végéig. 40—50 éves tagok pedig az alakulástól számított 6 hónapon belül tehát csak a hó végéig vehetők fel, mely körülményt az érdekeltek figyelmébe ajánljuk. A főváros nagyobb czégei anyagilag is pártolják az egyesületet. Alapító és pártoló tagokként lépve az egyesület kötelékébe. A nemes cél iránti tekintetből kívánatos volna ha a vidéki czégek követnék e szép példát.

A „Délmagyarországi történelmi és régészeti muzeum-társulat“ a múlt szerdán tartotta tizedik évi rendes közgyűlését. Deschán A. alispán társulati igazgató elnöke alatt a megnyitót beszéd után Patzner István társulati főtitkár felolvasta nagy gondnal kidolgozott évi jelentését, melyben visszapillantást vet a társulat múlt évi tevékenységére. Főlemlíti, hogy a havonként tartott választmányi üléseken Milleker Bódog, Weber Antal, Patzner István, Dr. Berkeszi István, Orosz Endre és Baróti Lajos tartották felolvasásokat. Megemlékezik a társulat megalapítójának és elnökének, id. Ormós Zsigmond tiszteletére az Ormós- emléktábla leleplezésével rendezett szép ünnepélyről. A muzeum az elmúlt évben számos értékes adománnyal gazdagodott és helyiségei uaholnap szüknek bizonyulnak a társulat munkáinak befogadására. A legtöbb ajándékot ismét id. Ormós Zsigmond elnök adta a muzeumnak. A titkári hivatal szorgalmasan munkálkodott az elmúlt évben. Rendezte a társulat könyvtárát, elkészítette annak katalógusát és azt sajtó alá adta, most pedig egy leltár, sőt egy délvidéki leltérekép elkészítésén dolgozik. A könyvtár f. évi szeptember hó 1-től nyilvános használatra lesz átadva. Az elmúlt évben 9 tag kilépett és helyükbe 9 új tag belépett. A társulati tagok száma meghaladja a 100-at. Elhunytak a társulati tagok közül buziási Eisenstädter Ignác, Marx Antal és Szóts Lajos. Az egylet vagyona ez idő szerint 41.009 forint. A bevételek a múlt évben 2627 frtot, a kiadások 2279 frtót tettek ki. Hilt Lajos pénztárnoknak, teendői pontos ellátásáért és dr. Berkeszi István másodtitkárnak, önzetlen, buzgó és sikeres működéséért 100—100 frt tiszteletdíj adatott. A folyó évi költségvetést 1860 forint kiadással és 2100 forint bevétellel állapították meg. Következett a tisztikar megválasztása. Deschán Achill igazgató a maga és tisztársanevében lemondott. A közgyűlés Dr. Niamessny Gyula intítványára, ki melegen méltatta Deschán érdemeit, Deschán Achill alispánt élénk éljenzések közt újra megválasztatták: főtitkárnak Patzner István, másodtitkárnak Dr. Berkeszi I., ügyésznek Dr. Niamessny Gyula, pénztárnoknak Hilt Lajos, igazgatóválasztmányi tagoknak az eddigiek és Gorgey Gyula nagybirtokos, az alapító tagok sorából. Ezután Dr. Berkeszi István másodtitkár is-

mertette azokat a mozgalmakat, melyek a reform-korszak (1820—1845) idején megindultak Temes vármegyében. Berkeszi gondosan áttanulmányozta a vármegyei közgyűlési jegyzőkönyveket, a vármegye által az akkoriköveteknek. borosjenői Muslay László, pacséri Császár Sándor és bellusi Baross Ferencz alispánoknak adott utasításokat, a követeknek az prszágygyűlés munkálatairól tett jelentéseit és ezek alapján szingazdag, érdekes képét adta az akkorimegyei életnek, kiválóbb szereplőinek és főként a reform-törekvéseknek, melyek nálunk a huszas években a legszélesebb alapokon és a leghazafiasabb irányban megindultak.

Szerbiába szökött a büntetés elől. Kaszánovics Milan verseczi könyvnyomdász a „Vrschacski Glasznik“ szerkesztője és kiadó lap tulajdonosát — mint azt lapunkban annak idején megírtuk — a felsőbb bíróság nagyobb pénzbüntetés és több hónapig tartó fogságra ítélte azért, mert lapjában — daczára hogy nem tett le biztosítékot — folytonosan politizált . . . (az az nem ő maga politizált, hanem politizáltak helyette mások). Az ipsének a közel múlt napokban kellett volna megkezdnie fogházbüntetését, ő azonban nem igen jelentkezett, s midőn neszét vette, hogy a kir. ügyészség előfoga vezettetni, itt hagyván családját, nyomdáját egy szép napon valószínűleg a szomszédos Szerbiába szökött. A „Vrschacski Glasznik“ megszűnt, a nyomda eladó. A megszökött politikust most országszerte fogják kördöztetni.

A gőzgépezelőket és kazánfűtőket vizsgáló bizottság Temesvárott a legközelebbi vizgálatokat pénteken, június 15-én fogja megtartani a magyar kir. államvasutak műhely-főnökségének irodájában. E vizgálatokra 50 kros bélyeggel ellátott folyamodvánnyal kell folyamodni a temesmegyei magyar királyi államépítészeti hivatalnál Temesvárott (dikasterialis épület, III. emelet.) A jelentkezőknek a magyar nyelvben annyi jártasságot kell kimutatniok, hogy képesek a káztanügyi rendeleteket elolvasni és teljeses megérteni. A vizgálatához szükséges előkészítő könyvek Temesvárott kaphatók a Polatsek-féle és a Rösch-féle könyvkereskedésekben.

Figyelmeztetés a községeknek. Az országos kataszteri felmérésnél ismételve nehézségek merültek föl annak folytán, hogy az állandósított háromszög-mérési pontokat egyes községek hátraiban annyira elpusztították és megrongálták, hogy azok hiánya miatt a fölmérések jövőre csak nagyobb költséggel és idővesztéssel lesznek eszközölhetők. A belügyminiszter figyelmeztette ennél fogva a községek előljáróit, hogy az állandósított s a községek őrzetere bízott mérnöki jelek épentartására felügyeljenek, mert különben a lerombolt vagy mulasztásaik miatt elpusztuló jelek újból való föllállításával járó költségek megtérítésében az illető községek fog-nak elmarasztaltatni.

Vasúti menetrend. Fehértemplomról érkeznek: 5.21 reggel, 1.02 délben és 6.10 este, Temesvár felé indul 5.26 reggel, 1.07 délben 6.30 este. Temesvárról érkeznek: 7.45 reggel, 2.08 délben és 10.09 este. Fehértemplom felé indul: 7.54 reggel, 2.12 délben, 10.17 este. Nagybecskerekéről érkeznek: 12.49 délben, 5.31 délután 5.10 reggel. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.25 délután, 7.10 este.

Irodalom.

Erzsi néni, Hogy' kell befőzni? ezimű a befőtt gyümölcsök, főzelékek, szörpök kocsnyák stb. készítéséről szóló könyve már megjelent 3-ik bővített kiadásban, Ezen kitűnő, minden jó gazdasásonak nélkülözhetetlen kézikönyvet melegen ajánljuk minden gazdasásonak. Ebben mindig meg fogja találni a feleletet arra, hogy kell befőzni és jól eltartani mindenféle gyümölcsöt. A könyv ára be-keítve 1 frt és kapható Lévai Mór könyvnyomdájában Ungvárt, valamint minden hiteles könyvkereskedésben. A könyv a következő fejezeteket tartalmazza: I. Közönséges gyümölcsbefőttek. (Dunstok). — II. Gyümölcsök csukor nélküli befőzése. — III. Csukorba főtt gyümölcsök. — IV. Csukorozott gyümölcsök. — V. Szűrített csukor-gyümölcsök. — (Candirozott). — VI. Rummal készült gyümölcsök. — VII. Gyümölcs izek (Lekvár). — VIII. Ecetbe főtt gyümölcsök. — IX. Szörpök és édes italok. — X. Kocsnyák (Gelek) és sajtok. — XI. Compotok. — XII. Főzelékek. — XIII. Gyümölcsök télen át való friss eltartása. — XIV. Ecetek.

„A polgári házasság és a papok.“ A manapság legelkeseredettebb módon folyó harcban, mely a liberális és ultramontán felek közt megy végbe, beleszólt egy röpirat is és pedig a fején találva a szeget. Ennek a röpiratnak a címe: „A polgári házasság és a papok“ irta Cerberus. Okosan és higgadtan szól a reformokról, bizonyítja ezek szükségességét ré-

gibb és újabb példák, valamint a megdönthet-
len igazság alapján. Helyenkint éles, de min-
dig igazságos kritikát mond a papok magatar-
tásáról, álláspontjáról és mindezek után kon-
kluzióképen lándzsát tör a polgári házasság
érdekében. A czimlap frappáns egy illusztráció,
mely már maga is kapóssá fogja tenni a mü-
vecskét. A 85 oldalas füzet Pécssett, Engel
Lajosnál jelent meg és 1 frt 15 kr előleges be-
küldése ellenében a mű keresztkötés alatt aján-
lottan küldetik meg a megrendelőknek.

A Magyar Mese- és Mondavilágból, Bene-
dek Elek nagyszabású mesekönyvéből, mely a
millenium egyik legmaradandóbb emlékének
igérkezik, megjelent a 9. füzet gyönyörű szép
mesékkel és mondákkal. A legkiválóbb darabja
a füzetnek az Aranygyapjas kosok című mese,
melyet valóban ragyogó fantáziával teremtett
meg a mesemondó magyar nép. De szép e fü-
zetben, mint általában az eddig megjelent fü-
zetben, minden mese- és monda s Benedek va-
lóságos virtuozitást fejt ki abban, hogy az
egyszerű naiv mesét megtartván igazi népies
karakterében, az mégis irodalmi mű hatását
tegye az olvasóra. A 9. füzet tartalma külön-
ben, a már említett mesén kívül, Jégország ki-
rálya, A tűz (Krisztus-monda), Világszép Ilonka,
A szegény emberek kakasa és Táltos Jankó.
A Magyar Mese- és Mondavilág egy füzetének
ára 25 kr., tíz füzet előfizetési ára 2 frt 50 kr.
Megrendelhető a kiadó Athenaeumnál és min-
den könyvkereskedőnél.

1831. sz. — 1894.

Hirdetmény.

Az 1888. évi XXIII. t. sz. 14 §-a értelmében
minden fegyver tulajdonos köteles fegyverét
évenként június hóban, megadóztatás végett, a
városi adóhivatalnál annál bizonyosabban be-
jelenteni, mert ellen esetben a hivatkozott tör-

vény 43 §-a értelmében, minden eltitkolt fegy-
ver után 10 frtig, terjedhető bírság rovandó ki.
Felhivatnak ennél fogva a fegyver tulaj-
donosok, hogy bejelentési kötelezettségüknek sa-
ját érdekükben f. évi június hó végéig eleget
tegyenek.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1894. évi június hó 6-án.

Bodry Mihály,

tanácsnok, mint a városi adóhivatal főnöke.

2142. sz. — 1894.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887. évi XXII. t.
cz alapján minden szülő, gyám és egyáltalában
az, kire gyermek gondozás bizva van, köteles
a mennyiben a gyermek a valódi himlő beteg-
ségen át nem esett, azt annak első évében
himlő ellen beoltatnia.

Az összes 1893. évben született gyerme-
keknek beoltása f. évi június hó 8-ikától bezá-
rólag június hó 25-ig terjedő időközben minden
vasárnap és hetfő napon d. u. 3—5 óráig a
városház épületben fog eszközöltetni.

1—50 frt. pénzbüntetés terhe alatt felhi-
vatnak tehát valamennyi szülők, gyámok és
gyermekgondozók, hogy a tavaly született
gyermeküket a fent kitett időben beoltatásuk,
s 8 nappal azután a siker ellenőrzése céljából
a fent említett helyiségbe behozassák vagy pe-
dig az esetleg már megtörtént sikeres beoltás-
ról valamely magánorvos bizonyítványát az oltó
bizottságnak benyújtásuk.

Rendőrkapitányság Verseczen 1894. má-
jus hó 17-én.

Bodó,

rendőrkapitány.

4185. sz. — 1894.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az évi
800 frt. fizetéssel, 180 frt. lakpénzzel és 200 frt.
működési pótlékkal javavadalmazott aljegyzői
állás választás útján betöltendő.

A pályázóktól az 1883. évi I. t. cz.-ben
körülírt minőségen kívül megkívánatik, hogy
a magyar, német és szerb nyelvet szóban és
írásban teljesen birják, mert fenti 200 forint
működési pótlék a szükséges fordítások eszköz-
léseért jár.

A kellően felszerelt kérvények bezárólag
f. évi június 25-én Nikolics Sándor főispán
úr ő Méltóságánál benyújtandók.

Versecz város tanácsának 1894. évi jun-
1-jén tartott üléséből.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a
legtágabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicséretleg ismeretessé vált *Tinct.
Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékezetbe hozva.
Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb
fájdalomszűnítő bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk
által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy
további különös ajánlása nem szorul. Üvege 40 kr.,
70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-
tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügye-
lendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek
valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem
volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógy-
szertárához: Richter gyógyszer-tára „az arany
oroszlánhoz” Prágában vagy Török József
gyógyszerészhez Budapesten.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétátár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle ház-
ban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, re-
gényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote” és „Délvidék”
szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában
is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.